| | |
|---|---|
| **TÒA ÁN NHÂN DÂN**<br>**HUYỆN SƠN DƯƠNG**<br>**TỈNH TUYÊN QUANG** | **CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**<br>**Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** |
| Số: **01**/QĐST-DS | *Sơn Dương, ngày 11 tháng 7 năm 2024* |

# QUYẾT ĐỊNH
# SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

***"V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"***

## TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN SƠN DƯƠNG, TỈNH TUYÊN QUANG

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

*Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà Tạ Hồng Chiến

*Thư ký phiên họp:* Bà Phạm Thị Huệ - Thư ký Toà án nhân dân huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang.

*Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang tham gia phiên họp*: Ông Hoàng Hữu Trí - Kiểm sát viên

Ngày 11 tháng 7 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2024/TLST-DS ngày 08 tháng 5 năm 2024 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2024/QĐST-DS ngày 21 tháng 6 năm 2024 và Quyết định hoãn phiên họp số 01/2024/QĐST-DS ngày 03 tháng 7 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: Anh **Trần Quang N**, sinh năm 1999; Địa chỉ: Thôn T, xã T, huyện S, tỉnh Tuyên Quang (*có mặt*).

- *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan*: Bà **Trần Thị T**, sinh năm 1969; Địa chỉ: Thôn T, xã T, huyện S, tỉnh Tuyên Quang (*vắng mặt*).

## NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

*Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai và lời khai tại phiên họp, người yêu cầu anh Trần Quang N trình bày:*

Anh là con đẻ của bà Trần Thị T, từ khi sinh ra anh không biết bố đẻ là ai, anh sống cùng mẹ từ bé đến nay. Trước đây bà T làm nghề lao động tự do tại xã T, huyện S, tỉnh Tuyên Quang. Từ năm 2012, bà T bắt đầu có những biểu hiện lạ như nói năng linh tinh, chửi bới, đi lung tung và không kiểm soát được hành động. Năm 2015, gia đình đưa bà T đi khám và điều trị bệnh tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh T. Sau thời gian điều trị bệnh tình không thuyên giảm nên gia đình đã xin cho bà ra viện tự điều trị bệnh ở nhà. Năm 2017, Ủy ban nhân dân (UBND) xã T, huyện S, tỉnh Tuyên Quang đã cấp giấy xác nhận khuyết tật với tình trạng

bệnh "thần kinh tâm thần" cho bà T, hiện bà T đang được hưởng trợ cấp xã hội với diện trợ cấp đối tượng khuyết tật nặng. Do vậy, anh Trần Quang N đã có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang giải quyết việc dân sự, tuyên bố bà Trần Thị T mất năng lực hành vi dân sự.

** Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Sơn Dương tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:*

Về tố tụng: Việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, thư ký và việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu khi tham gia tố tụng đều đảm bảo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung giải quyết việc dân sự: Đề nghị Toà án nhân dân huyện Sơn Dương căn cứ Điều 369, 370, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật Dân sự chấp nhận yêu cầu của anh Trần Quang N, tuyên bố bà Trần Thị T, sinh năm 1969; Nơi cư trú: Thôn T, xã T, huyện S, tỉnh Tuyên Quang mất năng lực hành vi dân sự.

Ngoài ra đại diện Viện kiểm sát còn đề nghị Tòa án tuyên anh N được miễn nộp lệ phí và tuyên quyền kháng cáo quyết định theo quy định của pháp luật.

## NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

*Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Sơn Dương nhận định:*

[1]. Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Yêu cầu về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại thôn T, xã T, huyện S, tỉnh Tuyên Quang nên căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự thì yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang.

[2] Về quyền yêu cầu Tòa án giải quyết:

Khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự quy định về quyền yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự: *"Người có quyền, lợi ích liên quan, cơ quan, tổ chức hữu quan có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự hoặc bị hạn chế năng lực hành vi dân sự hoặc có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định của Bộ luật dân sự."*

Căn cứ giấy khai sinh số 94, quyển số 05 đăng ký ngày 27/7/2002 tại UBND xã T, huyện S, tỉnh Tuyên Quang; Sơ yếu lý lịch của bà Trần Thị T có xác nhận của Ủy ban nhân dân xã T, huyện S, tỉnh Tuyên Quang đủ cơ sở xác định anh Trần Quang N là con trai của bà Trần Thị T và đang sống cùng bà T tại thôn T, xã T, huyện S, tỉnh Tuyên Quang. Do đó, anh N có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Trần Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp, người yêu cầu anh Trần Quang N trình bày: Bà Trần Thị T bị mất khả năng nhận thức, gia đình đã đưa đi khám và điều trị tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh T nhưng bệnh tình không thuyên giảm, bà T vẫn không nhận thức và điều khiển được hành vi của mình. Do vậy, anh đề nghị Toà án tuyên bố bà Trần Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Xét yêu cầu yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Sau khi thụ lý đơn yêu cầu, căn cứ Điều 377 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân huyện Sơn Dương đã ra Quyết định trưng cầu giám định về trưng cầu giám định năng lực hành vi dân sự đối với bà Trần Thị T.

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 36/2024/SKTTNT ngày 14/6/2024 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc kết luận: *"Bà Trần Thị T, sinh năm 1969, nơi cư trú: Thôn T, xã T, huyện S, tỉnh Tuyên Quang bị bệnh tâm thần phân liệt – bệnh có mã F20 (Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi-ICD10).*

*Hiện tại bà Trần Thị T mất năng lực hành vi dân sự".*

Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự quy định: *" Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần…".*

Căn cứ Kết luận giám định sức khỏe tâm thần của Trung tâm G khu vực miền núi phía Bắc thấy rằng, yêu cầu giải quyết việc dân sự về tuyên bố bà Trần Thị T mất năng lực hành vi dân sự của anh Trần Quang N và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Sơn Dương là có căn cứ nên chấp nhận.

[4] Về lệ phí: Anh Trần Quang N thuộc diện cá nhân là hộ nghèo nên được miễn nộp khoản tền lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 - Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội.

[5]. Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo theo quy định tại các Điều 371, 372 của Bộ luật Tố tụng dân sự

*Vì các lẽ trên;*

## QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Điều 22 Bộ luật Dân sự; Khoản 1, Điều 27; điểm a, khoản 2, Điều 35; điểm a, khoản 2, Điều 39; Điều 361, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Uỷ ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Toà án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của anh Trần Quang N.

Tuyên bố bà Trần Thị T, sinh năm 1969, nơi cư trú: Thôn T, xã T, huyện S, tỉnh Tuyên Quang mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí: Miễn nộp khoản tiền lệ phí giải quyết vệc dân sự cho anh Trần Quang N.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

***Nơi nhận***:
- *TAND tỉnh TQ;*
- *VKSND huyện SD;*
- *Chi cục THADS huyện SD;*
- *UBND xã T;*
- *Các đương sự;*
- *Lưu VT- HS.*

**T.M HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**
**THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

**Tạ Hồng Chiến**